

**2010
European Year
for Combating
Poverty and
Social Exclusion**

Sursa foto: <http://ec.europa.eu>

17 milioane de euro pentru 17% din populația UE

În fiecare an, începând cu 1983, instituțiile comunitare și-au îndreptat atenția către o temă specifică, ultimii cinci ani fiind dedicați agendei sociale a Uniunii Europene.

După anul egalității de șanse în 2007, cel al dialogului intercultural în 2008, cel al creativității și inovării în 2009, urmează anul european dedicat luptei împotriva combaterii sărăciei și excluziunii sociale, având ca motto: Opriti sărăcia acum!

Acesta din urmă are ca scop conștientizarea cauzelor și a consecințelor sărăciei în Europa, atât la nivelul actorilor cheie, adică guvernele și partenerii sociali, precum și la nivelul publicului. Pe lângă acestea, are în vedere mobilizarea diferiților parteneri în lupta împotriva sărăciei, promovarea integrării și incluziunii sociale.

Acțiunile realizate sub egida acestui an vor fi descentralizate în 29 de programe naționale (UE 27, Norvegia și Islanda), în timp ce un buget de 17 milioane de euro va sprijini campaniile de conștientizare și proiectele europene și naționale.

De asemenea, Fondul Social European furnizează 10 miliarde de euro pe an pentru proiecte în cadrul Uniunii care vizează creșterea ocupării forței de muncă pentru grupurile excluse.

Mai multe detalii despre anul european 2010 găsiți la:
<http://www.2010againstopoverty.eu/opencms/?langid=en>

Pentru o radiografie despre sărăcia în UE în anul 2010 consultați:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?angId=en&catId=89&newsId=693&furtherNews=yes>

În acest număr:

Interviu

DRAGOȘ PÎSLARU - General Manager, GEA Strategy & Consulting
Documentul de lucru privind viitoarea Strategie „UE 2020” vorbește despre trecerea la „o economie socială de piață nouă, durabilă, o economie mai inteligentă și mai ecologică”. Ce credeți că înseamnă pentru cetățenii europeni „o economie socială de piață”?

Noul document strategic propus pentru consultare abundă în adjective ce caracterizează dezvoltarea economică propusă. Pe lângă cele menționate deja în întrebare, mai regăsim aspirații de a ajunge la o economie „competitivă”, „conectată” ... [Continuare în pagina 2](#)

Actualitate

An nou, programe noi de formare la IER

Noul an a adus modificări în oferta de formare a Institutului European din România. Încă din luna ianuarie a avut loc o sesiune de formare pentru programul autorizat **Manager de proiect**. În felul acesta s-a continuat colaborarea inițiată... [Continuare în pagina 3](#)

Analiză/Opinie

Veritabilul avatar UE – strategia de trecere către secolul XXII

Procesul de consultare cu privire la „anumite considerații de politici extinse propuse” pentru ceea ce va urma Strategiei Lisabona este încheiat. Strategia UE 2020 pare să fie un program în două etape cu o perspectivă scurtă ... [Continuare în pagina 4](#)

Recenzie

Ioana Vintilă-Rădulescu, **Dicționar normativ al limbii române (DIN). Ortografic, ortoepic, morfologic și practic**, Editura Corint, București, 2009, 895 p.

De ce trebuie să folosim cratima când scriem **acquis-ul**, **bleu-ul**, **story-ul**, dar nu mai este corect și pentru **clickul**, **itemul**, **trendul**, **weekendul**? Să deschidem acest nou dicționar la litera A ... [Continuare în pagina 5](#)

Agenda IER: martie 2010

Curs IER: Formarea de competențe pentru traducerea și revizia de texte juridice	3 martie
Conferință IER - Ambasada Franței	3 martie
Conferință IER ocazionată de lansarea studiilor SPOS 2009	17 martie

DRAGOȘ PÎSLARU

General Manager, GEA Strategy & Consulting

Nimeni nu cred că se așteaptă la o transformare miraculoasă a spațiului european în doar un deceniu

Documentul de lucru privind viitoarea Strategie „UE 2020” vorbește despre trecerea la „o economie socială de piață nouă, durabilă, o economie mai inteligentă și mai ecologică”. Ce credeți că înseamnă pentru cetățenii europeni „o economie socială de piață”?

Noul document strategic propus pentru consultare abundă în adjective ce caracterizează dezvoltarea economică propusă. Pe lângă cele menționate deja în întrebare, mai regăsim aspirații de a ajunge la o economie „competitivă”, „conectată” sau „inclusivă”. Astfel de exerciții stilistice, menite probabil să aducă viziunea economică mai aproape de înțelegerea cetățenilor, creează totodată și o doză importantă de confuzie. Arta compromisului ajunge la apogeu, pentru a permite tuturor statelor membre să se regăsească, indiferent de apetitul lor doctrinar. Marea Britanie se poate identifica prin stimularea propusă a industriilor creative și a antreprenoriatului, Franța stă liniștită având în vedere mențiunea clară a subvențiilor și a împrumuturilor, Germania își regăsește mecanismele de susținere socială, iar statele nordice savurează cea mai ecologică strategie pe care a avut-o vreodată UE. Întrebările însă rămân aceleași ca și acum 10 ani când se lansa Agenda Lisabona: Cum se vor atinge toate aceste obiective simultan? Care va fi echilibrul dintre stat și piață? Cum împaci modelul nordic cu cel mediteranean? Fără oferirea unor răspunsuri clare la genul acesta de întrebări, avem doar o altă pălărie pentru aceeași Uniune.

Cu toate că nu prevede termene explicite pentru realizarea reformelor, putem considera documentul de lucru privind „UE 2020” drept strategia Uniunii de ieșire din criza economică?

Președintele Barosso prezenta pe 11 februarie 2010, în cadrul unei reuniuni informale a Consiliului European, trei scenarii pentru Europa anului 2020, în funcție de traiectoria de dezvoltare economică: redresare puternică, redresare lentă și un deceniu pierdut. Evident, dezideratul UE, regăsit în documentul consultativ propus, este acela de redresare puternică, astfel încât relansarea economică nu doar să permită ieșirea din criză, ci trecerea într-o nouă paradigmă, bazată pe creștere durabilă. La nivel de intenție, obiectivele strategice par clare, însă este mai puțin clar dacă se vor putea implementa.

Considerați orizontul de timp definit de noua propunere de strategie drept unul realist, ținând cont de prioritățile (creșterea bazată pe cunoaștere ca factor generator de valoare, dezvoltarea competențelor în cadrul unor societăți favorabile incluziunii, crearea unei economii competitive, conectate și mai ecologice) definite în document?

Orice strategie trebuie să fie ambițioasă. Nu poți avea o strategie care să propună doar măsuri de circumstanță. Trecând însă peste rolul inspirațional al propunerii strategice, există un sentiment de *déjà vu*, având în vedere că în urmă cu o decadă se discuta ca până în acest an UE trebuia să devină cea mai competitivă economie bazată pe cunoaștere din lume. Acest deziderat nu ar fi fost atins nici măcar dacă nu ar fi fost vorba de vreo criză. Agenda Lisabona a avut părțile

sale bune și rele, dar a tras ponoasele unui mecanism firav de implementare, bazat în mare măsură pe mecanismul deschis de coordonare, care pleca de la autoresponsabilizarea statelor membre. Pentru noua strategie se are în vedere un sistem de guvernare mai solid, cu un rol crescut al Consiliului și al Parlamentului. Cu toate acestea, nimeni nu cred că se așteaptă la o transformare miraculoasă a spațiului european în doar un deceniu. Mai importantă ar fi așezarea unei temelii trainice pentru un orizont mai lung de dezvoltare.

Estimările dintr-un raport al CE privind situația ocupării la nivelul Uniunii Europene, prezentat la sfârșitul anului 2009, indică pentru anul 2010 o rată a șomajului de două cifre, iar propunerea de Strategie „UE 2020” prevede ca soluție a acestei provocări „dezvoltarea competențelor în cadrul unor societăți favorabile incluziunii” - dobândirea de noi competențe fiind un element esențial într-o lume care va oferi mai multe locuri de muncă în schimbul unei mai mari capacități de adaptare. Cât de departe este România de un astfel de model societal?

Într-adevăr, pentru 2010 se discută de un șomaj de 10,3%, ceea ce înseamnă o revenire la ratele ridicate din anii '90. Mai grav este că în rândul tinerilor se înregistrează un șomaj de 21%, ceea ce ridică semne serioase de întrebare cu privire la corelarea între formare și piața forței de muncă. Din acest punct de vedere, soluția strategică propusă, de a se pune accent pe crearea de competențe, este adecvată și binevenită. Rămâne însă de văzut cum se va găsi un echilibru între politicile ce încurajează flexibilitatea și adaptarea forței de muncă și cele care oferă protecția locurilor de muncă. Această problemă este resimțită acut și în România, unde angajatorii și angajații sunt într-o permanentă dispută asupra flexibilității sau protecției pe care o oferă Codul Muncii. Accentul pus pe dobândirea de competențe pare să fie exact zona neutră unde se poate construi consensul, dat fiind faptul că ambele tabere au de câștigat prin punerea unui accent mai mare pe formarea de calitate. Este drept că noul concept de *flexicuritate* nu mă convinge, atât din punct de vedere al modului în care sună această struțo-cămilă lingvistică în limba română, cât și din punct de vedere semantic. Este ușor să crezi un oximoron prin concatenarea a două sensuri opuse, dar acest lucru nu rezolvă natura conflictuală a intereselor de pe piața forței de muncă. Europa are oricum o problemă în ceea ce privește mobilitatea, și acest fapt contravine idealurilor de flexibilizare propuse. Pe lângă tipul de reglementare ales, este nevoie de o nouă mentalitate, de deschidere pentru o adevărată liberă circulație a persoanelor, fără jumătăți de măsură sau duble standarde naționaliste.

Interviu realizat de **Iulia Serafimescu**

An nou, programe noi de formare la IER

Noul an a adus modificări în oferta de formare a Institutului European din România. Încă din luna ianuarie a avut loc o sesiune de formare pentru programul autorizat **Manager de proiect**. În felul acesta s-a continuat colaborarea inițiată la finele anului trecut cu *Asociația pentru Formarea Profesională a Adulților (AFPA)*.

În perioada 21-30 ianuarie a avut loc la sediul IER pe parcursul a cinci zile de formare (cu un număr total de 40 de ore) programul autorizat dedicat ocupației de manager de proiect. Cursul s-a axat mai ales pe managementul proiectelor europene nerambursabile, obiectivele majore fiind: dobândirea cunoștințelor necesare formulării și fundamentării proiectului și abilităților de redactare a cererii de finanțare, acumularea cunoștințelor cheie necesare pentru conducerea unui proiect, înțelegerea managementului ciclului de proiect, dezvoltarea capacității de a realiza și implementa un proiect finanțat din fonduri europene nerambursabile.

Cursul s-a adresat personalului din administrația publică centrală și locală, întreprinzătorilor, managerilor cu responsabilități pentru dezvoltarea afacerilor, managerilor de resurse umane, specialiștilor în investiții, responsabililor financiari care doresc să cunoască particularitățile finanțării nerambursabile din UE, modalitățile prin care ele pot fi accesate și gestionate.

Astfel, printre participanți s-au numărat atât reprezentanți ai unor instituții publice precum Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului, Palatul Național al Copiilor, cât și cursanți din mediul privat – Kraft, S.C. Handor Management Consulting, Hadras Consult, SC. INTRAROM SA.

Modulele care au compus programa cursului au fost:

- **oportunități de finanțare** din fonduri europene nerambursabile în România;

- **bazele managementului de proiect**: identificarea nevoilor de finanțare, cadrul logic, planificarea proiectului, managementul timpului, managementul resurselor umane în proiect, managementul calității, managementul riscului, managementul comunicării, valorificarea rezultatelor proiectului;

- **elaborarea cererii de finanțare** în cadrul programelor cu finanțare nerambursabilă – definirea obiectivelor și a grupului țintă ale proiectului, stabilirea și planificarea activităților, stabilirea echipei de proiect, realizarea bugetului proiectului, analiza cost / beneficii;

- **implementarea proiectelor finanțate** – legislație aplicabilă, contractul de finanțare, organizarea și derularea activităților proiectului, managementul financiar al proiectelor, monitorizarea, evaluarea și raportarea progresului, gestiunea resurselor umane, informarea și publicitatea, derularea achizițiilor publice.

Cursul s-a încheiat cu un examen compus din probă teoretică (test grilă pentru verificarea cunoștințelor) și probă practică (elaborarea și susținerea unui proiect în vedere evaluării competențelor dobândite). În urma absolvirii, cursanții au primit certificate de competențe profesionale pentru ocupația de manager de proiect, certificate recunoscute de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Următoarea sesiune va avea loc în perioada 22 – 27 februarie.

O altă noutate în domeniul formării o constituie organizarea pentru prima dată a clasicii deja **Program de formare generală în afaceri europene** în varianta sa autorizată de CNFPA cu titulatura **Competențe civice și sociale**. Tot în premieră, trebuie precizat faptul că programul este organizat la cerere pentru *Agencia Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării*

Profesionale (ANPCDEFP), instituție aflată în coordonarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Cele două sesiuni care vor avea loc la sediul ANPCDEFP sunt programate pentru perioadele 3 – 7 mai și 31 mai – 4 iunie. Astfel, programul se extinde cu o zi, pentru a însuma un număr total de 40 de ore de formare.

Din punctul de vedere al structurii și al formatorilor, programul își păstrează structura clasică, pentru care a fost autorizat. Astfel, între modulele cursului se numără: instituțiile UE și procesele de luare a deciziilor, sistemul normativ al UE, modificările aduse de Tratatul de la Lisabona în privința pilonului III Justiție și Afaceri Interne, politica de mediu, politici sociale și politica de ocupare, piața internă a UE, politica de coeziune economică și socială, uniunea economică și monetară, bugetul UE. Având în vedere domeniul de activitate al ANPCDEFP, va exista și o componentă dedicată problemelor educaționale în context european.

Datorită prestațiilor excelente și feedbackului primit din partea cursanților, se menține echipa de formatori din anii precedenți:

- **Florin Bonciu** – prof. univ. dr. la Facultatea de Studii ale Integrării Economice Europene, Universitatea Româno-Americană din București;

- **Sorin Cace** – prof. univ. doctor în sociologie și economie, cercetător științific la Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română, București;

- **Mihaela Dumitrescu** – formator senior în Afaceri europene și Fonduri structurale cu accent pe cadrul instituțional și politicile Uniunii Europene;

- **Mihaela Luțaș** – prof. univ. dr. la Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca;

- **Rodica Stănescu** – prof. dr. ing. la Facultatea de Chimie Aplicată și Știința Materialelor, Universitatea Politehnică din București;

- **Simina-Elena Tănăsescu** – prof. univ. dr. la Facultatea de Drept, Universitatea din București, membru al Consiliului Superior al Magistraturii.

Examenul va consta într-un test grilă, iar absolvirea acestuia se va concretiza în eliberarea certificatului de competențe comune. În curând vor fi publicate pe site datele sesiunilor acestui curs deschise publicului larg. Reamintim de asemenea disponibilitatea IER de a oferi programele de formare la cerere, conform nevoilor beneficiarilor.

Serviciul de formare în afaceri europene

Veritabilul avatar UE – strategia de trecere către secolul XXII

Îngrijorări

Procesul de consultare cu privire la „anumite considerații de politici extinse propuse” pentru ceea ce va urma Strategiei Lisabona este încheiat. Strategia UE 2020 pare să fie un program în două etape cu o perspectivă scurtă. Nu există remedii pentru situația curentă. Consecințele crizei sunt considerabile. La fel și efectele defavorabile ale votului elvețienilor cu privire la minarete. Cu toate acestea, nimic nu s-a schimbat în *modus operandi* al Uniunii Europene. Mecanismele de prevenire nu sunt luate în calcul suficient. Nu învățăm cât ar trebui.

Conform Strategiei UE 2020, obiectivul acesteia este o economie socială de piață nouă, durabilă, o economie mai inteligentă și mai ecologică, concentrată pe:

- creșterea bazată pe cunoaștere ca factor generator de valoare,
- dezvoltarea competențelor în cadrul unor societăți favorabile incluziunii,
- crearea unei economii competitive, conectate și mai ecologice.

În primul rând, dacă „o economie socială de piață durabilă” („foarte competitivă”, conform tratatelor, nu „durabilă”) se dovedește a fi o utopie pe termen lung? Politicile sociale europene sunt costisitoare, limitând astfel competitivitatea pe termen scurt și afectând durabilitatea. Neîndoielnic, economiile emergente se impun și își pregătesc dominația. O perspectivă europeană pe termen mai lung ar fi de folos pentru a planifica și pentru a acționa în mod precaut și avizat.

În al doilea rând, „creșterea bazată pe cunoaștere ca factor generator de valoare” seamănă prea mult cu obiectivul fără succes al Strategiei Lisabona, de a face din UE „cea mai dinamică și competitivă economie bazată pe cunoaștere din lume” și ar putea sfârși în același fel. UE trebuie să aibă capacitatea de a crea valori în condiții de tensiuni severe, ceea ce în ultima vreme nu s-a întâmplat și, apoi, să își bazeze creșterea pe cunoaștere, ceea ce este de asemenea discutabil, deoarece domeniul cercetării nu avansează conform așteptărilor.

În al treilea rând, „dezvoltarea competențelor” este o monedă cu două fețe. Fața cea urâtă a fost recent expusă de către elvețieni care, într-o răbufnire de iritare electorală canalizată greșit, au interzis construcția de noi minarete în Elveția. O țară dezvoltată care se mândrește cu reputația sa în ceea ce privește toleranța face pași înapoi. *Cum va evita UE o astfel de traiectorie cu politicile sale curente sau cu cele propuse?* Este nevoie de o gândire nouă și de o abordare nouă. O mai bună informare și competențe mai dezvoltate ale populației ar putea genera competiții pozitive, cu condiția ca moștenirea culturală dăunătoare să fie filtrată.

O strategie reală ar trebui să reprezinte mult mai mult, atât în ceea ce privește viziunea, orizontul temporal și reflexiile acestora. Mesajul trebuie să fie simplu, clar și ușor de înțeles și de reținut, din moment ce solicită susținere publică. Nu este cazul UE 2020. Limbajul folosit și sensurile lui nu au fost gândite pentru uzul public. Țintesc mai mult spre a proiecta o imagine și a genera un impuls politic. Dacă accesul la informație este defectuos sau este refuzat, susținerea populației devine îngrijorătoare, subminând eforturile politice. Referendumurile naționale și impasul constituțional au demonstrat acest lucru.

Strategia UE 2100

Așteptările legitime ale cetățenilor UE necesită gândire strategică și acțiuni prin care să se canalizeze diversitatea opțiunilor de politică și prin care să se promoveze reforme satisfăcătoare. Defecte sistemice și adânc înrădăcinate distrag atenția Europei de la lucrurile importante, diluează interesele majore și nu permit să se ajungă la un consens. Există o prea mare varietate de păreri, iar forțele sunt în derivă. De asemenea, susținerea populației este obscură.

Uniunea are nevoie de o perspectivă de o viață pentru a se reinventa, pentru a remodela oamenii și pentru a însănătoși structurile societale și instituționale în care operează. Obiectivul ar fi ca lumea să devină un loc mai bun în care să trăiești și să muncești. În consecință, o *Strategie UE 2100*¹ este propusă, ca o poartă de trecere către o lume globalizată, cooperativă și prietenoasă. Trecerea de la dominare și exercitarea forței către o conducere globală, forța argumentelor și principiilor, este graduală și deliberată. Acesta este veritabilul *Avatar*², proiecția virtuală pe care o căutăm. Aceasta promovează o abordare comprehensivă bazată pe următorii trei stâlpi:

- *Oamenii și umanitatea*, vizând economia, societatea și bunăstarea;
- *Mediul*, având ca scop ecologizarea mediului și a resurselor de energie;
- *Interacțiunile*, terestre și cosmice.

Aceste lucruri sunt clare, simple și de durată. O astfel de abordare ar fi un exemplu bun pentru „cum procesul de adoptare a politicilor ar fi în legătură cu cetățenii Uniunii”³ facilitându-le participarea în procesele decizionale esențiale pentru viitorul pe care aceștia și-l doresc de fapt.

Strategia UE 2100 ar trebui să își facă apariția curând. Tot ce contează este să aibă o bază solidă stabilită acum, în mandatul curent. Trebuie introduse și îmbunătățite standarde de evaluare esențiale și etape de dezvoltare, precum UE 2020 sau Well-being 2030 și trebuie construită la un moment dat o abordare comprehensivă. O anticipare lucidă a viitorului lumii ar credita o colaborare mai intensă între UE și statele membre.

Raționalizare

Orizontul temporal pentru planificare și acțiune ar trebui să corespundă dimensiunii responsabilității și să servească procesului de adoptare a politicilor. Uniunea a fost creată pentru a genera oportunități de afaceri și pentru a întreține dezvoltarea, îmbunătățindu-și perspectivele viitoare. Și acesta face Uniunea, înclinând spre „o piață tot mai mare”. Totuși, „o uniune tot mai strânsă între oameni” rămâne un obiectiv îndepărtat. Lucrurile trebuie să se schimbe. *Avatarul* UE ar putea să devină unealta europeană pentru „societăți mai bune” în care „cetățenii pot trăi vieți împlinite”. Ar fi reafirmat scopul primar al economiei - acela de a îmbunătăți calitatea vieții oamenilor.

Iulian Oneașcă

¹ Oneașcă, I, *The quest for the Golden Fleece of a changing Union*, prezentare susținută la *Al doilea forum Turcia-Europa, "European Integration and Turkey", 10-12 decembrie 2009, Mardin, Turcia.*

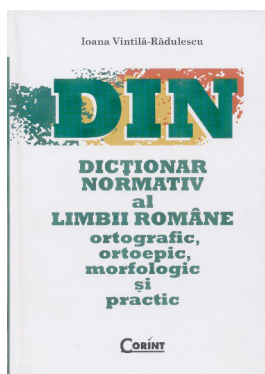
² Substantivul sanscrit *avatāra* este derivat din rădăcina verbală *tṛ* „a traversa”, combinat cu prefixul *ava* „departe, jos”. Un avatar este, de asemenea, reprezentarea proprie a unui utilizator de computer, sau un alter ego (Wikipedia).

³ Proiectul Well-being 2030.

Ioana Vintilă-Rădulescu, **Dicționar normativ al limbii române (DIN).** **Ortografic, ortoepic, morfologic și practic**, Editura Corint, București, 2009, 895 p.

DICTIONAR AL LIMBII ACTUALE pentru CITITORUL DE ASTĂZI

De ce trebuie să folosim cratima când scriem **acquis-ul**, **bleu-ul**, **story-ul**, dar nu mai este corect și pentru **clickul**, **itemul**, **trendul**, **weekendul**? Să deschidem acest nou dicționar la litera **A**, insertul **Articolul hotărât** și vom afla justificarea normei.

Despre acest dicționar, acad. Marius Sala precizează în **Cuvânt-înainte** că este „un alt fel de dicționar”, „lucrare mult mai detaliată”, care „înglobează și diferite informații colaterale de mare utilitate, care sunt imposibil sau cel puțin greu de găsit în alte surse, nu numai prezentate laolaltă, dar nici măcar separat”. Fidel normelor academice, dicționarul are o organizare diferită, „uneori mai apropiat de obișnuințele practicii școlare”.

Impresionant prin dimensiuni, noul dicționar este opera unei singure autoare, doamna prof. univ. dr. Ioana Vintilă-Rădulescu, lexicograf cu autoritate în lingvistica românească, coordonator al ediției a II-a a DOOM (2005).

Informațiile incluse sunt atât cele clasice, de natură lingvistică (ortoepică, ortografică, morfologică) pe care o astfel de lucrare le sistematizează, cât și de natură practică. Aceasta este asigurată de inserturi, de modalitatea de consultare rapidă, de explicațiile care însoțesc normele. Cele două laturi se completează într-o structură originală, grație căreia dicționarul devine un instrument complex, normativ și practic în același timp, care răspunde nevoii de a găsi la locul potrivit informația, și nu într-o lungă prefață „pe care puțini utilizatori ai dicționarului ar citi-o de la un capăt la altul” (ca în DOOM).

Doă afirmații din introducere, întrutotul susținute de maniera modernă de alcătuire a dicționarului, îndeamnă la meditație publicul:

- „Parcurgând aceste secțiuni ești surprins, chiar ca lingvist, de complexitatea puțin bănuită a problemelor”
- dicționarul „se alătură nu numai cărților din raftul întâi al bibliotecii, ci și celor de pe birou și – de ce nu? – chiar celor de pe noptieră”.

NOUTĂȚILE DICȚIONARULUI

Raportarea la cele două lucrări normative de referință ale Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române, și anume DEX și DOOM pune în lumină contribuția noului dicționar la normarea limbii actuale.

Deși nevăzută, una dintre cele mai importante operații așteptate pentru un astfel de dicționar este eliminarea unor cuvinte rare,

regionale, învechite sau a unor variante (care încarcă DEX și DOOM cu un balast inutil), de ex.: *flencăni*, *flenduros*, *fleoș*, *fleuretis* (fr.), *flexibili*^P (s.n.), *flibusterie* (rar), *flibustier* (rar), *flis*, *flit*^t (rât, reg.), *floarea-brumei*, *floarea-doamnei*, *gură-căscată* (plantă), *gurăi* (verb, rar), *gurguia* (învechit) etc.

Dinamica limbii actuale cunoaște o puternică tendință de îmbogățire prin neologisme, de aceea dicționarul înregistrează noi intrări, de ex.: **activism**, **bioclimatic**, **biocombustibil**, **biodiesel**, **bioetică**, **cafeterie** (local), **diuretic**, **filisteană** (nume etnic), **flex**, **glasnost** (ist.), **nosocomial** („spitalicesc”) etc.

Observăm că DIN recomandă ca forme corecte cuvinte cu grafia din limba sursă. Astfel, vom întâlni numeroase cuvinte preluate din engleză: **flier** [deși uzual în engleză, cu acest sens, este **flyer**], **flipchart**, **login** (informatică, „logare”), **USB** („stick de memorie, engl. *Universal Serial Bus*”; pl. USB-uri). Sunt și cuvinte cu grafia din franceză: **gourmet** („care știe să aprecieze mâncarea, vinul”) sau italiană – **amoroso** (termen muzical), **carpaccio** (culinar). Sunt introduse și expresii latinești, de ex.: **a contrario**.

Nou introduse sunt și numele proprii: **Balanța** (zodie), **Balcic**, **Bangladesh**, **Celsius**, **Cucernicia Sa/Ta/Voastră**, **Dobrogeană** (vacă de rasă ~), **Sânpetru** (sărbătoare), **Sânnicolaul Mare / Sânnicolau Mare** (localitate) etc.

ASPECTELE PRACTICE ALE COMUNICĂRII SCRISE

Doamna prof. univ. dr. Ioana Vintilă-Rădulescu formulează numeroase observații cu privire la uzul limbii actuale, în raport cu normele sociale (vezi insertul **Feminizarea** numelor de profesii și ocupații, p.312): „Societatea românească manifestă o mare rezistență la tendința generală de feminizare a numelor de profesii/ ocupații relativ mai recente și chiar a celor mai vechi (*doctoriță*, *ingineră*), folosirea formelor (nemarcate) de masculin fiind percepută ca generatoare de mai mare prestigiu.

Clasificarea oficială a ocupațiilor din România include (și din motive de economie și spațiu) numai forme de masculin, considerate generice; fac excepție puținele ocupații reprezentate exclusiv de femei (ca *moașă*).”

Tot cu caracter practic sunt inserturile ce cuprind numele statelor lumii, numele etnice, denumirile gradelor militare, modul de scriere a numerelor de telefon sau a adreselor electronice.

Complexitatea aspectelor limbii actuale tratate într-o manieră nouă în acest dicționar justifică importanța temei, care va fi abordată și în proiectul DCT de a elabora un Ghid al comunicării scrise.

Mariana Bara

Directia Coordonare Traduceri

Retrospectivă 2009 – Traducerea și revizia jurisprudenței CEDO

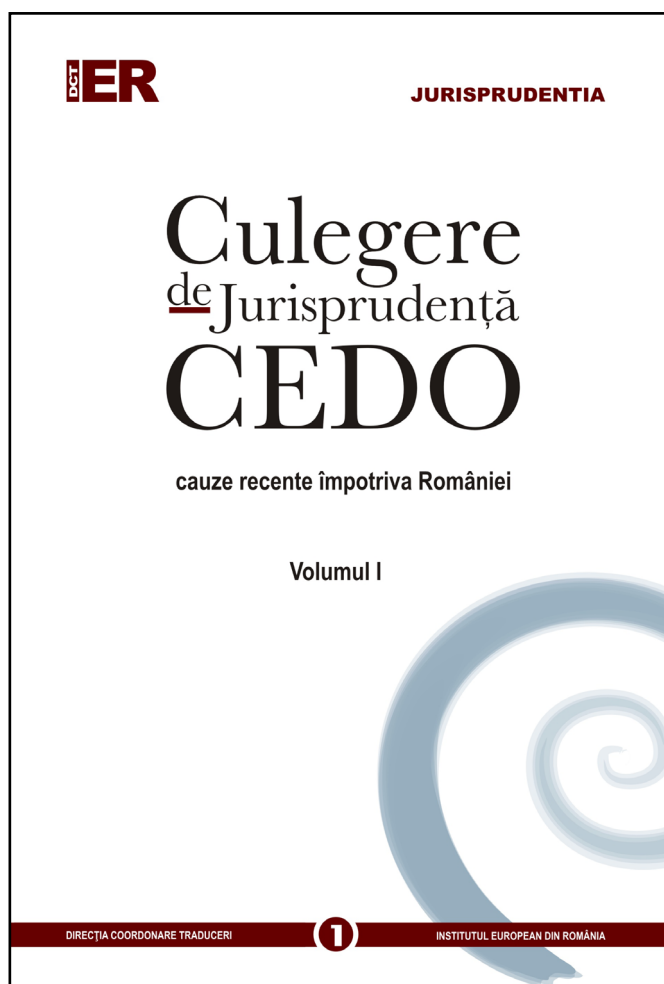
Pentru Direcția Coordonare Traduceri, în ceea ce privește traducerea și revizia hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, anul 2009 a fost un an plin de realizări. Pe de o parte, în urma semnării, la 17 iulie 2008, a protocolului cu Consiliul Superior al Magistraturii, în ianuarie 2009 s-a trecut la etapele a doua și a treia din protocol, respectiv traducerea și revizia jurisprudenței CEDO. Echipa a fost formată treptat și cuprinde în prezent doi traducători/revizori lingviști (Gabriela Andreea Andreica și Oana Gherăsoiu-Roșu), un terminolog (Alice Olaru) și doi revizori juriști (Costin Leonard Fălcuță și Daniela Livia Rădulescu).

Pe de altă parte, noutatea domeniului a necesitat adaptarea modului de lucru, precum și a convențiilor și a soluțiilor de traducere pentru cei implicați, a arătat necesitatea adoptării unui ghid stilistic de traducere în limba română, diferit de cel folosit la traducerea acquis-ului comunitar. Prin urmare, începând din toamna lui 2009, s-a demarat întocmirea și redactarea lucrării, preconizată a fi tipărită în cursul anului 2010.

Un alt punct de răscruce s-a consemnat în noiembrie 2009 odată cu tipărirea primului volum al culegerii CEDO, cuprinzând traducerea completă a 21 de hotărâri pronunțate de Curte împotriva României în perioada ianuarie – iulie 2009, instrument deosebit de util, datorită pertinentei și actualității deciziilor inserate, cu o largă adresabilitate, putând fi utilizat în activitatea zilnică de către practicienii dreptului – judecători, procurori, avocați etc. – dar și de către teoreticieni, studenți sau cei care studiază materia drepturilor omului.

Din punct de vedere statistic, la nivelul întregii echipe, s-au tradus 72 de hotărâri, au fost revizuite lingvistic 49 și revizuite juridic 100. În total, s-a lucrat la 159 de documente, totalizând peste 2800 de pagini.

Costin Leonard Fălcuță
Direcția Coordonare Traduceri

Redactor - șef: Mădălina Paula Barbu
Redactori: Alina Arhire, Mariana Bara, Iulia Serafimescu
Grafica: Monica Dumitrescu
Versiunea în limba engleză: Loredana Licuța, Mihaela Papa, Diana Popa

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletter-ului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO – 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96/ 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.ro
Web: www.ier.ro